

Lehetäid põldoal

REPRO

Põldubadel tasub silm peal hoida, sest nende noored pehmed mahlakad ladvad maitsevad hästi ka oa-lehetäile.

Suvistest roogadest üks mõnusamaid on soolaga keedetud noored põldoad. Väikeaias võivad lehetäid põldoale aga tõsiselt kahju teha ja teid suurest osast saagist ilma jätta. Põuaajal levivad nad suurte kolletena ja võivad halvimal juhul taimed isegi hävitada. Mõnel aastal esineb oa-lehetäid massilisemalt, mõnel aastal aga üldse mitte.

Oa-lehetäid (*Aphis fabae*) on 2,3–2,7 mm pikkused tuhm-mustjad putukad. Nad kahjustavad peamiselt põlduba, harvem võib neid näha peedil, daaliatel, moonidel jm.

Harilikult tegutsevad oa-lehetäid taime ladvas. Massilise esinemise korral leidub neid ka allpool ning taime varred ja lehed on putukaist mustad.

Oa-lehetäid imevad taimest mahla, mistõttu taimed jäävad kängu, lehed rulluvad ja moonduvad. Uba öitseb kasinalt ja viljub halvasti. Eriti tugeva kahjustuse korral taimed kuivavad ja hävivad.

Murdke ladvad

Kui kaunad on juba moodustunud, võib mahlased ladvad ära murda, et need kahjureid ligi ei meelitaks. Lisaks lehetäide rüüste vähendamisele aitab see võtte kaasa ka kaunade ühtlasele kasvamisele-küpsemisele.

Tihti kasvavad põldoale ka hilisvõrsed, mille kallale lehetäid isukalt asuvad. Murdke need ära ja hävitage koos lehetäidega.

Et oa-lehetäisid aias vähem oleks, aitab ennetava abinõuna see, kui põlduba külvata võimalikult varakult.

Lehetäide tõrjeks on mitmeid keemilisi vahendeid, kuid parem on neid mitte kasutada: sinna, kus tegutsevad lehetäid, ilmuvad ka nende looduslikud vaenlased lepatriinud ning pritsides hukuvad nemadki.

Lepatriinud on aga väga tõhusad lehetäide tõrjujad: meil kõige levinum – seitsetäpp-lepatriinu sööb päevas keskmiselt sada lehetäid, lepatriinu vastne pistab nahka sada lehetäi valmikut või kolmsada vastset. Kui üks lehetäide kogum on hävitatud, võtavad lepatriinud kiirelt ette järgmise.

Taimeleotis aitab

Jälgige oma põldoataimi ning esimeste täikolooniate ilmnemisel saab tõhusat abi taimeleotistega pritsimisest. Loomulikult võib kasutada ka roheline seebi lahust.

Kui lehetäid on noortel taimedel juba enne öitsemist, võib teha tubakaleotist ja sellega korduvalt pritsida. Tubakatoimu võib raputada ka otse kolooniatele.

Kõrvenõgeseleotise valmistamiseks võtke 10 liitrit kõrvenõgese maapealseid peenestatud osi. Peale valage nii palju kuumat vett, et taimed oleksid kaetud. Laske seista 12–24 tundi, kurnake. Siis lisage nõnda palju vett, et tuleks 10 l valmis töölahust.

Leotise võib teha tomati- või kartulipealsetest. Võtke 3–4 kg värskeid pealseid, valage üle 10 l veega ning laske seista üks ööpäev. Pritsimiseks võtke 10 l vee kohta 3 l leotist.

Abi saab ka raudrohest. Võtke 80 g kuivatatud ja peenestatud raudrohtu, valage peale 1 liiter kuumat vett. Las-

Oa-lehetäid võivad põldoale palju kahju teha ja saagi nurjata.

ke ööpäev kaane all seista, seejärel kurnake. Pritsimiseks lahjendage.

Kõigile taimeleotistele lisage kleepuvuse suurendamiseks rohelist seepi (10 l veele 30–40 g). Pritsimist korrake mõnepäevaste vahedega 3–4 korda.

ASTRID LEPIK